

Asumisneuvonta ja maahanmuuttajien kotoutuminen

Hanna Dhalmann

19.10.2017

YHA-kuvapankki / Saara
Sivonen

Miksi asumistaidot ovat tärkeitä kotoutumisessa?

1. ”Kotoutumiseen tarvitaan koti”

- Vuoden 2016 tilastojen mukaan yksinasuvista asunnottomista reilu neljännes oli maahanmuuttajataustaisia, asunnottomista perheistä 65 %
- Yksi syy asunnottomuuteen ovat puutteet asumiseen liittyvissä taidoissa ja tiedoissa

2. Asuinympäristöllä on tutkitusta vaikutusta pakolaistaustaisten kotoutumiseen

- Asumistaidot ja ymmärrys suomalaisista asumistavoista ehkäisevät konfliktien syntymistä asuinyhteisöissä
- Toimiva asumisen arki ja naapurustosuhteet antavat edellytyksiä ja voimavaroja kotoutumiseen

ara

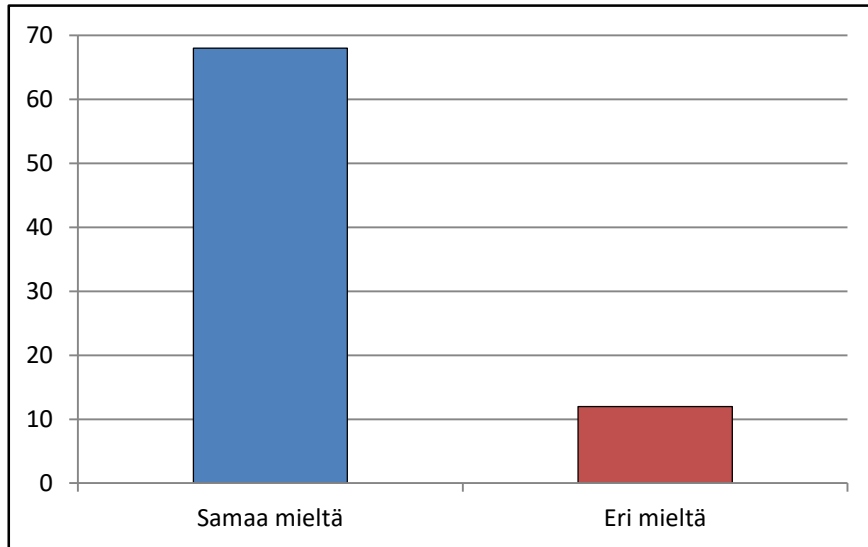
Miten arki sujuu monikulttuurisissa
asuinyhteisöissä kantaväestön*
näkökulmasta?

(* 1339 vastaajaa pk-seudulta vuonna 2011; Nodes-tutkimushanke)

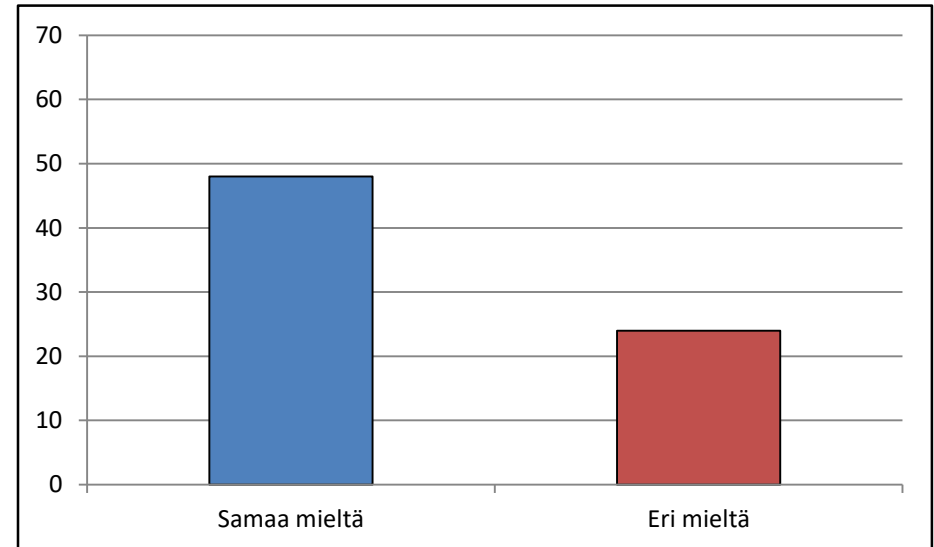

Mielestäni maahanmuuttajien kanssa samassa naapurustossa asuminen on antoisaa, koska...

...lapset oppivat suvaitsevaisuutta ja avoimuutta toisia kulttuureja kohtaan.

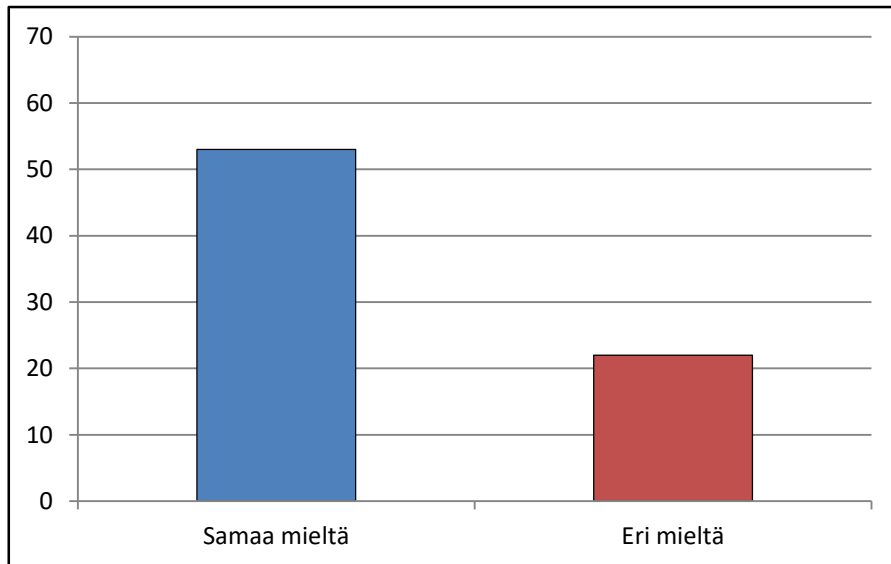
...erilaiset kulttuurit tuovat naapurustoon mielenkiintoista moninaisuutta.

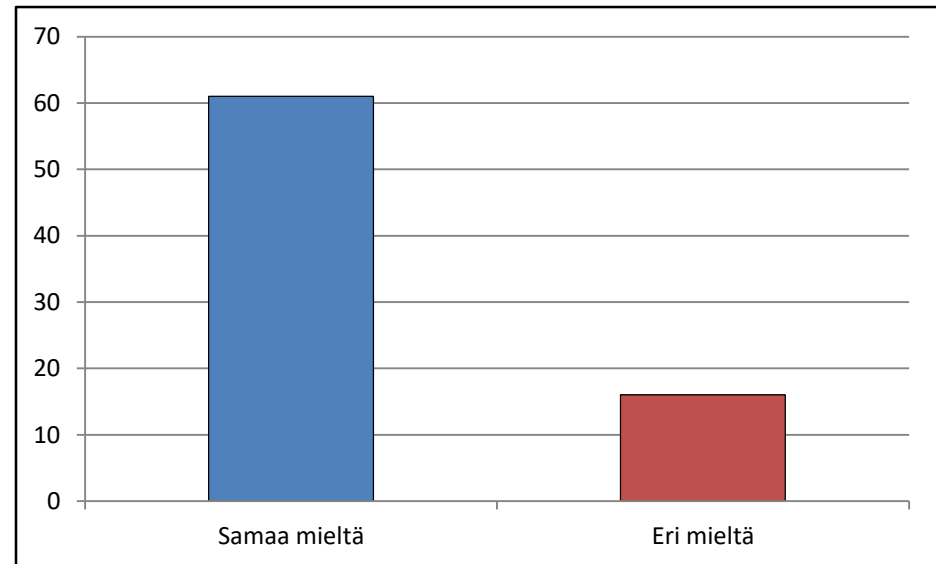

Mielestäni maahanmuuttajien kanssa samassa naapurustossa asuminen on haastavaa, koska...

...asumis- ja elämäntavat poikkeavat suomalaisista tavoista (esim. lastenkasvatus, päivärytmi, äänekkyyys, ruuanlaitto)

...kaikki maahanmuuttajat eivät ole tottuneet suomalaisiin asumiskäytäntöihin (koskien esim. pyykkitupaa, jätehuoltoa, siisteyttä)

Asumisneuvonta – asumisen ongelmien ratkointia ja ennaltaehkäisyä

- 1990-luvun loppupuolelta kehittynyt työmuoto, jonka tavoitteena on asumisen turvaaminen ennaltaehkäisemällä ja ratkaisemalla asumisen ongelmia sekä opastamalla asumiseen liittyvissä asioissa
- Eri tapoja organisoida: neuvojan kotipesänä vuokrataloyhtiö, sosiaalitoimi tai järjestö
- Keskeistä sosiaali- ja asuntopolitiikan yhteistyö sekä kustannusten ja hyötyjen jakaminen

Asumisneuvonta – asumisen ongelmien ratkontaa ja ennaltaehkäisyä

- Levisi ja vakiintui 2000-luvulla nopeasti eri kaupunkeihin
- Vastasi mm. tarpeeseen neuvoa maahanmuuttajia asumisasioissa
- Yleisimmät syyt asumisneuvonnan asiakkuudelle ovat: vuokratästit, asunnon huono hoito/häiriöt, asunnonhakuun liittyvät asiat
- Paljon ohjausta muihin palveluihin
- Menestyksen salaisuus:
 - Vastaa eri toimijoiden tarpeisiin
 - Todistettuja kustannussäästöjä (vähentyneet vuokrat, häädöt, raivaussiivoukset, asukkaiden vaihtuvuuden pieneneminen, parempi asuinviihtyvyys, jne.)

Asumisneuvonta – asumisen ongelmien ratkontaa ja ennaltaehkäisyä

- Yleensä maahanmuuttajat vain yksi asiakasryhmä, mutta joissain kaupungeissa myös maahanmuuttajataustaisille oma asumisneuvoja
- Joissain kaupungeissa Asumiskummi – toimintaa, jossa kotiutumisessa pidemmällä olevat maahanmuuttajataustaiset opastavat toisia maahanmuuttajia asumisen asioissa vapaaehtois pohjalta

ARAlta tukea asumisneuvontatyön aloittamiseen

- Avustusta asumisneuvontatyön aloittamiseen tai kehittämiseen Avustus enintään 3 vuodeksi ja enintään 35 % kokonaiskustannuksista
- Tavoitteena toiminnan vakiinnuttaminen
- Avustusta voivat hakea kunnat, yhteisöt (esim. vuokrataloyhtiö tai kuntayhtymä) ja järjestöt
- Avustushaku kerran vuodessa (vuoden 2018 osalta avustus tulee hakuun joulukuussa 2017)
- Lisäksi ARA järjestää ilmaisia asumisneuvonnan koulutuksia

Avustuksen myöntämisperusteet

- **Avustusta ainoastaan valtion tukemaan asuntokantaan kohdistuvaan neuvontaan.**

Avustusta EI myönnetä esimerkiksi:

- Vakiintuneeseen asumisneuvojatoimintaan
- Hallinnolliseen työhön
- Aukkaiden kotonä asumisen tukemiseen esim. säännöllisin kotikäynnerein
- Sosiaalityön perustyöhön kuten avohuollon ohjaus, tukiasumisen ohjaus, jne.
- Päiväkeskusten ryhmä- ja virkistystoiminnan ohjaamiseen

"Kun Espoossa asuin niin, mulla oli naapureina vanhoja eläkeläisiä. Ja sit ne aina oli silleen varuillaan. Mutta pikkuhiljaa me tutustuttiin, kun me tehtiin vaikka kevätsiivousta, ja ne oli mukavia. Ne aina koputti mulle ja toi mulle jotain. --- Ihmisillä yleensä aina jotain mielessä liikkuu. On silleen harhaluuloja, ja sitten ajattellaan, että joo, tän ihmisen kanssa ei voi asua. Mutta kyllä hyvin voi asua sen kanssa. Mutta ongelma on se, että niillä ei ole mitään mikä yhdistäisi ne. Että auttaisi, että näkis sen. Kyllä ne näkee helposti niin kun huonot puolet, mutta sitten hyvät puolet, niitä ei näy silleen. Että tästäkin ihmisestä on jotain hyötyä, että se ei ole ihan turha ihminen."

(Pakolaistaustainen mies, Helsinki)

Kiitos!

- Lisätietoa asumisneuvonnasta:
- [hanna.dhalmann@ara.fi/](mailto:hanna.dhalmann@ara.fi) p. 029 525 0851
- http://www.ara.fi/fi-FI/Lainat_ja_avustukset/Muut_avustukset/Avustus_asumisen_euvojatoimintaan